

ผลของโปรแกรมการให้ความรู้ เรื่อง เพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์ต่อความรู้
และพฤติกรรมทางเพศของสามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์

ประทีน ชูเลิศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2549

ISBN 974-502-843-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ประทีน ชูเลิศ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรือรบพิเชฐ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เรือรบพิเชฐ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายใจ พัวพันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)
วันที่ ๑๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคฤดูร้อน 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทราวดี เขียวพิเชฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ ทั้งยังให้ความห่วงใยและกำลังใจอันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาและสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ กราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ตลอดจนคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากตลอดระยะเวลาการศึกษาของผู้วิจัย ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรีและหัวหน้างานฝากครรภ์ โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี ที่อำนวยความสะดวกในการทดสอบเครื่องมือวิจัย และผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านโป่ง หัวหน้างานฝากครรภ์และเจ้าหน้าที่แผนกฝากครรภ์โรงพยาบาลบ้านโป่งทุกท่านที่อนุญาตและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย รวมถึงสามีและภรรยาผู้วิจัย ที่ตั้งครรถ์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้พิมพ์หนังสือและงานวิจัยทุกท่านที่ปรากฏในบรรณานุกรม ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงทางวิชาการ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาการพยาบาลครอบครัวทุกท่านที่ได้มอบน้ำใจให้ความรักและความเข้าใจเสมอมา อันก่อให้เกิดประสบการณ์อันมีค่ายิ่งตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวอันเป็นที่รัก และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีไฉ่เอี่ยมนามในที่นี้ที่ช่วยเหลือ สนับสนุน คอยห่วงใย และให้กำลังใจที่ดีต่อผู้วิจัยเสมอมา คุณความดี คุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอบอบแด่บุพการี คณาจารย์ที่เคารพ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ประทีน ชูเลิศ

44910107: สาขาวิชา: การพยาบาลครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ: ความรู้และพฤติกรรมทางเพศ/ สามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์/ ความรู้เรื่อง
เพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์

ประทีน ชูเลิศ: ผลของโปรแกรมการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์ต่อความรู้
และพฤติกรรมทางเพศของสามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ (THE EFFECT OF SEX EDUCATION
PROGRAM DURING PREGNANCY ON SEXUAL KNOWLEDGE AND BEHAVIOR OF
HUSBANDS AND PREGNANT ADOLESCENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: คุณทราวดิ
เรียมพิเชฐ, ก.ค., จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D., นุจรี ไชยมงคล, Ph.D. 95 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.
ISBN 974-502-843-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์
ระหว่างตั้งครรภ์ และพฤติกรรมทางเพศของสามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการ
ให้ความรู้โดยโปรแกรมการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์ และกลุ่มที่ได้รับความรู้
โดยปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นสามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ที่มีอายุระหว่าง 13-19 ปี ณ แผนก
ฝากครรภ์ของโรงพยาบาลบ้านโป่ง จ.ราชบุรี สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 20 คู่ กลุ่มแรกได้รับความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์โดยโปรแกรมการให้ความรู้
เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์ และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ได้รับความรู้โดยปกติ กลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสองกลุ่มได้รับการประเมินความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์และพฤติกรรมทางเพศ
ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ที่ได้รับความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์โดย
โปรแกรมการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ
สัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($t=22.08$, $p>.05$ และ $t=6.70$,
 $p<.05$ ตามลำดับ)
2. สามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ที่ได้รับความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์โดย
โปรแกรมการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์ มีผลต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศถูกต้อง
เหมาะสมกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($t=4.86$, $p>.05$ และ $t=3.00$, $p<.05$ ตามลำดับ)

44910107: MAJOR: FAMILY NURSING; M.NS. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: SEX EDUCATION/ SEXUAL KNOWLEDGE AND BEHAVIOR/
HUSBANDS AND PREGNANT ADOLESCENTS.

PRATIN CHOOLEERT: THE EFFECT OF SEX EDUCATION PROGRAM DURING
PREGNANCY ON SEXUAL KNOWLEDGE AND BEHAVIOR OF HUSBANDS AND
PREGNANT ADOLESCENTS. THESIS ADVISORS: SUNTHARAWADEE THEINPICHET,
Ph.D., CHINTANA WACHARASIN, Ph.D., NUJJAREE CHAIMONGKOL, Ph.D. 95 P. 2006.
ISBN 974-502-843-6

The purpose of this quasi-experimental research was to compare knowledge about sexual during pregnancy and sexual behavior in adolescents couples between the experimental group and the control group. The sample consisted of husbands and pregnant adolescents between the age of 13-19 years attended the Ante Natal Care section of Banpong Hospital Ratchaburi province. Twenty couples were randomly selected into the experimental group and the other 20 couples into the control group. The experimental group received sexual education and the control group received regular education. The samples in both groups were assessed sexual knowledge during pregnancy and sexual behavior before and 4 weeks after the experiment. Data were analyzed using percents, means, standard deviations and t-test statistics.

The results of the study revealed that:

1. The adolescents couples who received sex education program during pregnancy had mean scores of sexual knowledge during pregnancy than the control group. ($t = 22.08$, $p > .05$ and $t = 6.70$, $p < .05$)
2. The adolescents couples who received sex education program during pregnancy had mean scores of sexual behavior than the control group. ($t = 4.86$, $p > .05$ and $t = 3.00$, $p < .05$)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
พฤติกรรมทางเพศ.....	8
การมีเพศสัมพันธ์ในหญิงตั้งครรภ์.....	15
การให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์.....	19
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	28
แผนภูมิการทดลอง.....	28
ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	30
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	31
การรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
5 สรุปและอภิปรายผล.....	42
สรุปผลการวิจัย.....	42
การอภิปรายผล.....	44
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย.....	47
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก.....	57
ภาคผนวก ข.....	82
ภาคผนวก ค.....	90
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามอายุ เชื้อชาติ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ (รวมสามีภรรยา) อายุครรภ์ของภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์	37
2 จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับคำแนะนำเรื่องเพศสัมพันธ์ ระหว่างตั้งครรภ์ บุคคลที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ วิธีการที่ได้รับความรู้และการปฏิบัติ ตามคำแนะนำ.....	39
3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่าง ตั้งครรภ์ของสามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ในระยะก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	40
4 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางเพศหลังการให้ความรู้เรื่อง เพศสัมพันธ์ของสามีและภรรยาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ในระยะหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	41

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 แผนภูมิการทดลอง.....	34

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University